

Behandelingsvoorstel voor de commissie Water en Milieu

Onderwerp: Reorganisatieproces Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding Utrecht (OLM)

Cie-datum : 16 september 2002

Cie-nummer: 2002WEM49

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: 17 september 2002	inspraak: nee
eerdere behandeling in cie: nee	op:
in PS: nee	op:

Behandelend ambtenaar: C.J. Krijger

toestel: 3431

b.g.g.: 3391

Samenvattend stuk:

In het najaar van 2000 is bij het OLM een reorganisatie – en cultuurveranderingstraject van start gegaan. Toegezegd is dat uw commissie over de voortgang van het reorganisatieproces op de hoogte te wordt gehouden. Wij verwijzen u naar de toelichting op het voorstel.

Voorstel: de commissie W&M neemt kennis van de voortgang van het reorganisatieproces bij het OLM.

Wordt geagendeerd:

Na (eventuele) bespreking voor kennisgeving aannemen.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Inleiding.

De muskusrattenbestrijding kende tot 1986 een door het Rijk georganiseerde landelijke aanpak. In 1986 werd de bestrijding in medebewind aan de provincies overgedragen. Met ingang van 1996 heeft de provincie de bestrijding op grond van de Wet gemeenschappelijk regeling (Wgr) ondergebracht in het Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding Utrecht (OLM). Dit is een samenwerkingsverband tussen de drie Utrechtse waterschappen en de provincie Utrecht. De muskusrattenbestrijding is thans ruim zes jaar in de huidige organisatievorm (openbaar lichaam) ondergebracht.

Reorganisatieproces

In het najaar van 2000 is bij het OLM een reorganisatie – en cultuurveranderingstraject van start gegaan. In het kader hiervan heeft een extern adviesbureau op basis van een groot aantal interviews een (1^e) rapport uitgebracht over de ontwikkeling van de interne organisatie van het OLM.

Naar aanleiding van dit rapport en nadere gesprekken tussen het management van het OLM is door het externe adviesbureau in juli 2001 een (2^e) rapportage uitgebracht. In dit advies is gesteld dat de noodzakelijke veranderingen binnen het OLM niet door het bestaande management tot stand kunnen worden gebracht. Vervolgens is in 2001 de besluitvorming tot stand gekomen tot aanstelling (en bekostiging) van een interim-manager.

De interim-manager (gestart najaar 2001) heeft tot opdracht om een einde te maken aan de onduidelijkheid van de (1) organisatiestructuur, de onevenwichtigheid van rayons en vangstgebieden. Uiteraard dienen de ook interne (2) personele problemen (veranderingen in de cultuur) te worden opgelost.

In DB-vergadering van het OLM is op 18 april 2002 het ‘Organisatierapport Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding Utrecht’ vastgesteld. Daarin is het model van de nieuwe organisatiestructuur opgenomen, alsmede de daarvoor benodigde formatie. Met de nieuwe structuur wordt beoogd:

- 1) Direct contact bestuur > OLM en zo groot mogelijke betrokkenheid bij het OLM;
- 2) Directe betrokkenheid van de leiding van het OLM bij het veld;
- 3) Heldere interne verantwoordelijkheidsstructuur, zo min mogelijk hulpconstructies.

Realisering van de punten 1-3 is in het Organiseringsrapport in hoofdzaak voorzien door: (1) het instellen van een managersfunctie, (2) rayonambtenaren veel meer in het veld dan achter het bureau in te zetten, (3) het instellen van een eigen stafbureau en daardoor minder afhankelijk te zijn van hulpconstructies (i.c. door provinciale facilitaire ondersteuning).

Bij het opstellen Ontwerpbegroting 2003 is het nieuwe organisatiemodel als zijnde budgettair neutraal ingevuld.

Het reorganisatieproces heeft ertoe geleid dat het OLM vrijwel een geheel nieuw management zal krijgen. Deze ontwikkeling heeft wel extra kosten met zich meegebracht. Deze kosten ten bedrage van € 142.500 (totale kosten € 285.000 verdeelsleutel > 50% provincie > 50% waterschappen) komen ten laste van de deelnemers aangezien de OLM begroting niet toereikend is in deze kosten te voorzien. (wordt meegenomen met MARAP2 en Bestuursrapportage 2/2002).

Toekomst OLM

In de jaren na de decentralisatie (1986) is een versnippering (o.a. door overdracht van provincies aan meerdere waterschappen) in de muskusrattenbestrijding ontstaan. Adviesbureau de Jonge (1997) ziet

een zeker risico in deze versnippering. Verwacht wordt dat een grootschaliger organisatievorm meer mogelijkheden biedt voor eenheid van vangststrategie en bestrijdingsmethodiek, en betere mogelijkheden voor een doelmatiger inzet van bestrijders. Kleine organisaties zijn immers meer kwetsbaar.

Een nieuwe ontwikkeling is de volgende:

Binnen het bestuur van de Utrechtse (OLM) en Zuid-Hollandse (Provincie) organisaties voor de bestrijding van muskusratten bestaat de wens – om reden van doelmatigheid - de bestrijding op te schalen naar een landsdelige bestrijdingsorganisatie. Als uitvloeisel hiervan is in (juni 2002) door Utrecht en Zuid-Holland gezamenlijk een eerste oriënterende notitie opgesteld die de wenselijk en mogelijkheid van *samenwerking of samenvoeging* nader uitwerkt.

In de notitie wordt geconcludeerd dat *samenwerking* tussen de bestrijdingsorganisaties onvoldoende soelaas zal bieden om de kwetsbaarheid het hoofd te bieden. *Samenvoeging* van deze twee bestrijdingsorganisaties kan dat wel. Voorgesteld wordt een onderzoek in te stellen naar de mogelijkheid tot samenvoeging van de Utrechtse en Zuid-Hollandse organisaties.

Zoals eerder is aangegeven is het 'Organisatie rapport Openbaar Lichaam Muskusrattenbestrijding Utrecht' door het OLM vastgesteld. Het Organisatie rapport is gericht op de oplossing van de problematiek voor de korte termijn. Het biedt geen doorkijk naar de middellange en lange termijn. Het onderzoek naar de mogelijkheid tot samenvoeging met de Zuid-Holland bestrijdingsorganisatie is een eerste stap proces in de richting naar een landsdelige muskusrattenorganisatie. Deze ontwikkeling is positief en toekomstgericht.

Belangrijke randvoorwaarde is dat het onderzoek de oplossing van de huidige, acute problematiek bij het OLM niet mag frustreren. Anderzijds mag de oplossing van deze problematiek geen belemmering vormen voor de toekomstige organisatie.

Een 'opschaling' zal ook tot een verbetering leiden (meer efficiency, betere kwaliteit) van de ondersteunende en facilitaire zaken

Conclusie:

Het OLM heeft voor de korte termijn oplossingen bewerkstelligd die tot een beter functionerende organisatie moeten leiden. Gelet op toekomstige ontwikkelingen en de eigen doelstelling van het OLM is een toekomstvisie nodig. Met het onderzoek naar mogelijkheden tot schaalvergroting zet het OLM een stap in de richting van een meer toekomstgerichte oplossing.